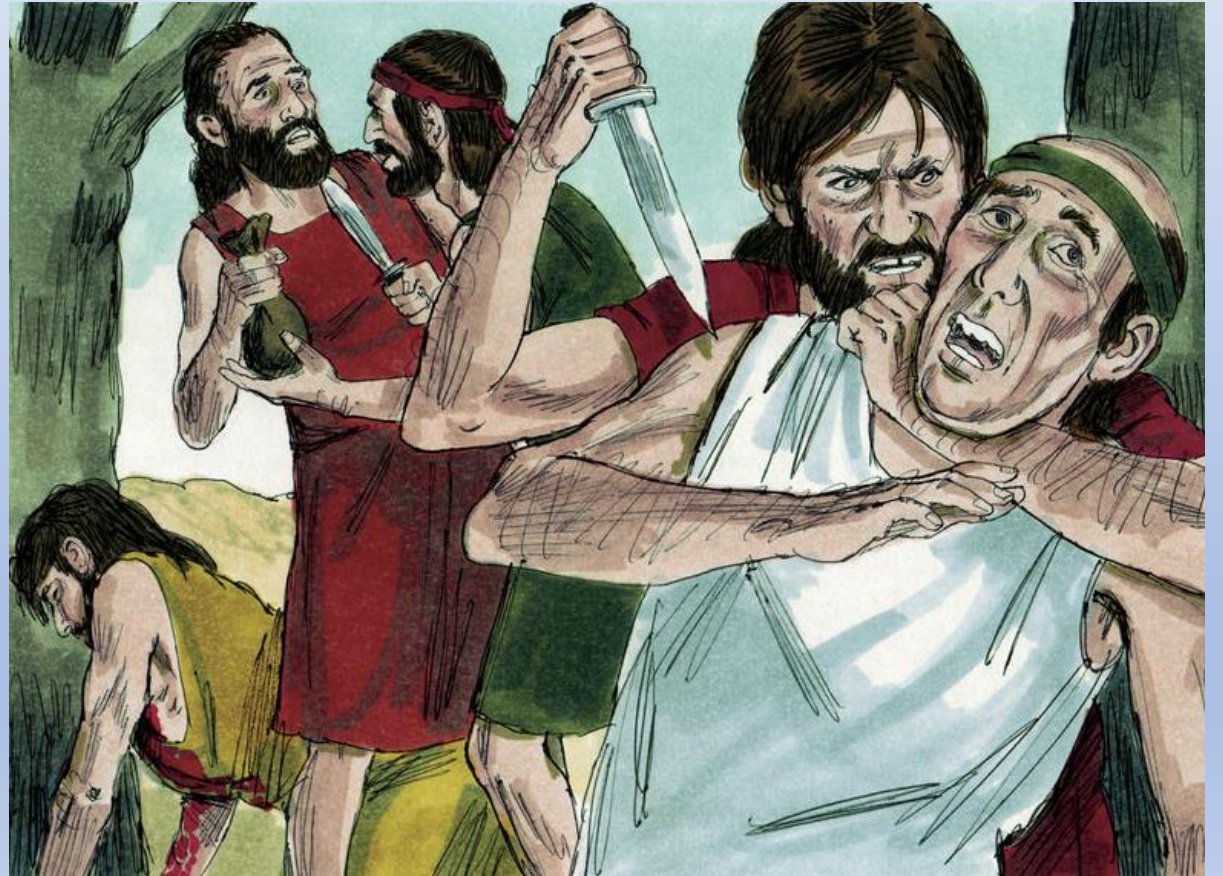

פרק ו / שחיתות וחמס בארץ גורמים לה' להביא מבול צווי אלהים לנוח העדיק לבנות תיבה ולהינצל

מרחב
תנ"ך

ישיבת
אמי"ת
אלירז
פ"ת

חומש בראשית

מיקום פרק ה בפרקי חומש בראשית

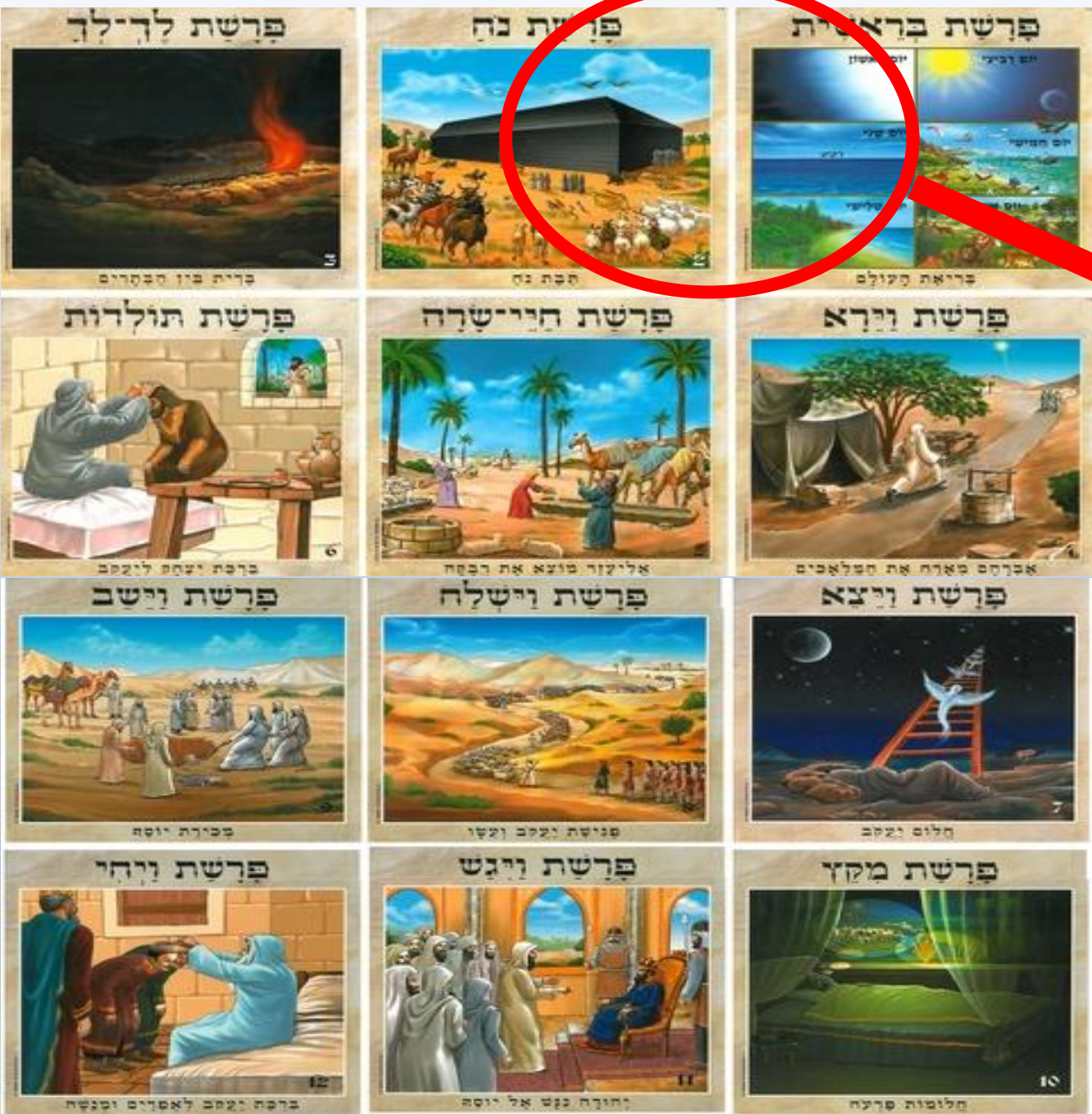
פרקי
יוסף ואחיו
(לז-ג)

פרקי
יעקב
(כז-לו)

פרקי
יצחק
(כא-כו)

פרקי
אברהם
(יב-כה)

פרקי הבריאה
ותחילת
האנושות
(א-יא)

מיקום
פרק ו
בפרשות
חומש
בראשית

תקציר פרק ו

הבעיה: בני האלהים ובנות האדם בני האדם מתחילים להתרבות בארץ. בני האלהים (שזהותם לא ממש ברורה: אולי שופטים ושרים ? מלאכים ?) לוקחים לעצמם את בנות האדם "כִּי טֹבַת הֵנָּה". ה' רואה זאת ואומר: "לֹא-יָדוֹן (לא תישאר) רוּחִי בָאָדָם לְעַלְם בְּשָׂגָם הוּא בָּשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וָעֶשְׂרִים שָׁנָה".

המסקנה: "אִמְחָה אֶת-הָאָדָם... מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה" ה' רואה שהאדם עושה רע בארץ "וְכָל-יֶעֱר מַחֲשַׁבַּת לְבוֹ רַק רַע כָּל-הַיּוֹם" והוא מתחרט על בריאת האדם "וַיִּתְּעַצֵּב אֱל-לְבוֹ". ה' מחליט להחריב את מה שברא ולמחות את האדם ואת החיה והבהמה מעל פני האדמה. אך פסקה זו מסתיימת בתקווה אופטימית: "וְנָח מֵצָא חֵן בְּעֵינָיו ה'".

התקווה: "נָח אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדִרְתּוֹ" כפי שהסתיימה הפסקה הקודמת, נח מוצא חן בעיני ה'. בפרק הקודם שמענו שייעודו של נח הוא להציל את האנושות מפני הקללה שה' הטיל על האדמה: "וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִעֲצָבוֹן יָדֵינוּ מִן-הָאָדָמָה אֲשֶׁר אִרְרָהּ ה'". כך ה' נגלה לנח ומצווה עליו לבנות תיבה שתציל את האנושות מכליה גמורה. בזמן שה' יביא מבול כבד על הארץ ויחריב את כל מי שחי בעולם, לתיבה ייכנסו משפחתו של נח, חיות ובהמות – וכך יינצלו. נח שומע לה' ועושה "כָּל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כִּן עָשָׂה".

מעשי בני האלהים (א-ב)

וַיְהִי כִּי הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה,
וּבָנוֹת יֻלְּדוּ לָהֶם:

וַיֵּרְאוּ בְנֵי-הָאֱלֹהִים (מלאכים נחותי דרגה, יש פירושים נוספים)

אֶת בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת (יפות) הָיָה
וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ

(כל אחד מאותם מלאכים לקח לאשה מי שמצאה חן בעיניו מבנות האדם)

תגובת ה' (ג)

וַיֹּאמֶר ה': לֹא יִדּוֹן (תישאר) רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם
בְּשָׁנִים הוּא בָּשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה:

(למרות שאותם מלאכים אינם בני אדם, ומלאכים כאלה שיורדים לעולם מאריכים ימים אפילו עד 1000 שנה כיוון שהם הולידו ילדים מבנות האדם הרי שהם לא יאריכו ימים כפי אלא יגיעו רק עד 120 לכל היותר)

ד הַנְּפִלִים (הענקים) הָיוּ בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם

וְגַם אַחֲרֵי כֵן (אולי הכוונה לתקופה מסוימת לאחר המבול)

אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל בָּנוֹת הָאָדָם

וַיֵּלְדוּ לָהֶם

הֵמָּה הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר מְעֹלָם (אשר חיו בדורות קדומים

אבל עכשיו (בעת כתיבת התורה) כבר לא)

אֲנָשֵׁי הַיָּשָׁם (רכשו להם שם בארץ אך לא נותר מכד דבר)

ה וִירָא ה' כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בְּאֶרֶץ

וְכָל יֵצֵר מַחְשָׁבֹת לְבָבוֹ (כל מה שהמחשבה יוצרת) רַק רָע כָּל הַיּוֹם:

ו וַיִּנָּחֶם ה' (ה' התחרט) כִּי עָשָׂה אֶת הָאָדָם בְּאֶרֶץ

וַיִּתְּעֵב אֶל לְבָבוֹ (יצר מחשבות הלב של האדם גרמו לעער בליבו של ה')

ז וַיֹּאמֶר ה':

אֶמְחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בָּרֵאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם
כִּי נִחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתָם

(מצטער שעשיתי את האדם הבהמה הרמש ועופות השמיים)

ח וְנָח (ואילו נוח)

מָצָא חֵן בְּעֵינֵי ה'
(ובזכות זה הוא יינצל)

ט אלה תולדת נח:

נח איש צדיק תמים היה בדרתיו
את האלהים התהלך נח:

ו ויולד נח שלשה בנים:
את שם את חם ואת יפת:

יב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ
וַהֲנִיחַ נִשְׁחָתָהּ
כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר
אֶת דֶּרֶכָּו עַל הָאָרֶץ:

יא וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי (לנגד עיניו של) הָאֱלֹהִים,
וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס (בניגוד לברכת ה' למילוי הארץ
באנשים, הארץ נמלאה בחוסר צדק ובמעשי עוול, שחיתות מוסרית)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ:
קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי
כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם
וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת הָאָרֶץ:

טו וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֵתָּהּ: 300 אֲמָה אֶרֶץ הַתֵּבָה
50 אֲמָה רָחְבָּהּ ו-30 אֲמָה קוֹמָתָהּ:

יד עֲשֵׂה לָּךְ תֵּבַת עֲצֵי גֹפֶר
(גופר – עץ שאינו מוכר, אולי סוג של ארז)
קָנִים (תאים ומדורים כדי להשכין בהם סוגים שונים
של בעלי חיים) **תַּעֲשֵׂה אֶת הַתֵּבָה**
וְכִפַּרְתָּ אֹתָהּ מִבֵּית וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר (למרוח
מבפנים ומבחוץ את העץ בזפת למנוע כניסת מים)

טז צֹהַר (כנראה חלון) **תַּעֲשֵׂה לַתֵּבָה**
וְאֵל אֲמָה תְּכַלְנָה מְלִמְעָלָה (המכסה של התיבה יהיה משופע משני הצדדים
לאורך התיבה וישאר למעלה בין שני השיפועים שטח מאוזן ברוחב אמה)
וּפָתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תְּשִׂים, תַּחְתִּים שְׁנַיִם וְשְׁלִשִׁים תַּעֲשֵׂה (תחלק את התיבה לשלוש קומות)

וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת הַמַּבּוּל מֵיָם עַל הָאָרֶץ
 לְשַׁחַת כָּל בָּשָׂר אֲשֶׁר בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ יָגוּעַ:
 וַהֲקִמְתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבָאתָ אֵל הַתֵּבָה אַתָּה וּבְנֶיךָ וְנִשְׁי בְנֶיךָ אִתְּךָ:

כֹּא וְאַתָּה קַח לָךְ
מִכָּל מַאֲכָל אֲשֶׁר יֹאכֵל
וְאַסַּפְתָּ אֵלֶיךָ
וְהָיָה לָךְ וּלְהֵם לֶאֱכֹלָה:

וּמִכָּל הַחַי מִכָּל בֶּשָׂר
שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא אֶל הַתֶּבֶה לְהַחֲיֹת אֹתָךְ,
זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ:
כּ מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
מִכָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
שְׁנַיִם מִכָּל יִבְאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיֹת:

כן

כב וַיַּעַשׂ נח
כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים
כִּן עָשָׂה